

PROGRAMA: SERVEIS SOCIALS II.

Prof: Mª Sonia Rafols Gàrrit.

CURS: 1995/96.

---

1. OBJECTIUS

1. Assentar el concepte, evolució històrica, principis i classificacions dels serveis socials.
2. Conèixer la relació existent entre serveis socials i política social.
3. Conèixer les diferents institucions prestadores dels serveis socials.
4. Conèixer l'organització i funcionament dels serveis socials.

2. METODOLOGIA:

- L'assignatura consta de 9 crèdits teòrics anuals.
- Exposicions per part dels professor dels temes.
- Treballs en petits grups per a la discussió i comentari de la temàtica exposada.
- Lectura i recensió de tres llibres relacionats amb la matèria del curs, dels quals, dos seran obligatòris i un voluntàri.
- Elaboració d'un treball monogràfic en equip (fitxer de recursos).

3. AVALUACIÓ:

- Realització de dos examens (febrer i juny). Al finalitzar el curs (juny), es realitzarà un examen final per als alumnes que no hagin superat els examens periòdics.
- En convocatòria de setembre, els alumnes que hagin aprovat un parcial hauran de presentar-se únicament al parcial suspés.
- S'avaluaran tots els treballs "encomenats". Per a ser evaluats els treballs aquests hauran de ser entregats en la data estipulada.

- No s'acceptaran treballs entregats, fora de plaç. Els treballs no entregats restaran la seva puntuació màxima a la nota del corresponent examen parcial, podent arribar a suspendre l'examen parcial.
- En convocatòria de setembre, els alumnes que no hagin entregat els treballs durant el curs, hauran de fer-ho el dia de l'examen.
- Els alumnes que per motius laborals o personals no puguin assistir a classe, hauran de comunicar-ho personalment a la professora.
- Igualment, aquells alumnes que no hagin aprovat l'assignatura en cursos anteriors, hauran d'entrevistar-se personalment amb la professora durant el mes d'octubre de 1.995 a fi de conèixer el treball que han de presentar per aprovar l'assignatura en la present convocatòria.
- Es tindrà en compte l'assistència a classe i participació.
- Els alumnes que es matriculin de l'assignatura en Pla Antic, es regiran pel mateix sistema d'avaluació i treballs.

4. TEMARI: SERVEIS SOCIALS II.

1. Nocións bàsiques en serveis socials.
  - Concepte de serveis socials. Principis.
  - Història i evolució dels serveis socials.
  - Tipologia dels serveis socials
  - Política social i serveis socials.
2. Els serveis socials dins l'ordenament Jurídic actual.
3. Organització dels serveis socials.
  - A nivell de l'Administració Central.
  - A nivell de l'Administració autonòmica de Catalunya.
4. Introducció als serveis socials especialitzats. La institució dins els serveis socials.
5. Infància i els serveis socials.
  - El menor a la legislació de Catalunya.
  - Organització actual de protecció de menors a Catalunya.
  - Principals situacions de marginació a la infància.
  - Serveis socials dirigits a la infància.

6. La dona i els serveis socials. La família.
  - La dona a la societat. Problemàtica de la dona i principals canvis legals.
  - Serveis socials dirigits a la dona.
  - Principals canvis en la concepció actual de la família. La protecció social de la família.
  - Serveis socials per a la família.
7. La vellesa i els serveis socials.
  - Concepte de vellesa.
  - Aspectes demogràfics, sociològics, psicològics i legislatius de la vellesa.
  - Serveis socials per a ancians.
8. Minusvàlids i els serveis socials.
  - Conceptes bàsics.
  - Legislació sobre minusvàlids: Constitució Espanyola, Llei d'Integració Social del minusvàlid.
  - Prevenció, detenció i diagnòstic, rehabilitació i reinserció social.
  - Serveis socials per a minusvàlids.
9. Transeünts i els serveis socials.
  - Concepte de transeünts.
  - Tipologia i principals problemàtiques del transeünt.
  - Serveis socials dirigits a transeünts.
10. Minories ètniques i serveis socials.
  - Concepte de raça, ètnia i minoria ètnica.
  - Els gitans. Història i principals problemàtiques.
  - Aspectes legislatius relacionats amb la comunitat gitana.
  - Serveis socials dirigits a minories ètniques.
11. La delinqüència i els serveis socials.
  - Conceptes bàsics. Legislació. Transferencies en materia d'administració penitenciaria.
  - Prevenció, tractament i reinserció social.
  - Serveis socials dirigits a delinqüents.
12. Les drogodependències i els serveis socials.
  - Conceptes bàsics. Historia de les drogodependencies.
  - Legislació sobre drogodependencies.
  - Prevenció, assistència i reinserció social.
  - Serveis socials dirigits a drogodependents.
13. Els malalts mentals i els serveis socials.
  - Concepte d'enfermetat mental i classificacions.
  - Prevenció, assistència i reinserció social.
  - Serveis socials dirigits a malalts mentals.

14. Introducció als serveis socials comunitaris.

- Concepte i característiques.
- Objectius i funcions.
- Activitats i serveis.
- Terminologia.

15. L'Administració i els serveis socials comunitàris.

- Legislació.
- Sectorització.
- El centre de serveis socials.

5. BIBLIOGRAFIA.

- Ajuntament de Barcelona, (1982). Qüestions de delinqüència. Barcelona: l'Ajuntament. àrea de joventut i Esports.
- Amorós Martí, Pedro. (1987). La adopción y el acogimiento familiar: una perspectiva socioeducativa. Madrid: Narcea.
- Anónimo. (1991). Primeras Jornadas sobre el bienestar social en las grandes ciudades. Madrid: FEMP.
- Anónimo. (1993). Legislación básica sobre servicios sociales. Madrid: Tecnos.
- Ander-Egg, E. (1984). Historia del Trabajo Social. (3a. ed.) Alicante: Unieurop.
- Anónimo. (1987). Conceptos básicos del Bienestar Social. Seminario Taxonómico. Madrid: Colegio Nacional de Doctores y Licenciados en Ciencias Políticas y Sociología.
- Arenas, J. (1986) Notas para una tipología de los servicios sociales. Documentación social. (64)
- Arenas, J.; Casado, D y otros (1985). Política social y servicios sociales. Madrid: Marsiega.
- Bercovitz, R. (1986). Problemas en torno a la incapacidad y el fallecimiento de los ancianos institucionales. Madrid: Instituto Nacional de Servicios Sociales.
- Bueno Abad, Jose Ramón. (1988). Apuntes en la descentralización de los servicios sociales. Valencia: Nau Llibres.
- Bueno Abad, Jose Ramón. (1989). El servicio de ayuda a domicilio. Valencia: Nau Llibres.

- Bueno Abad, Jose Ramón. (1992). Los servicios sociales como sistemas de protección social. Valencia: Nau Llibres.
- Casado, D y Guillén, E. (1986). Los servicios sociales en perspectiva histórica. Documentación Social, (64).
- Casado, D y Guillén, E. (1987). Aplicación de las leyes de servicios sociales. Madrid: Acebo.
- Casado, D y Guillén, E. (1988). Introducción a los Servicios Sociales. Madrid: Acebo.
- Castillo Alvarez y otros (1985). Los servicios sociales a lo claro. Madrid: Popular.
- Castillo, F. y Barranco, R. (1993). Competencias locales en materia de servicios sociales. Marco jurídico y competencias en la actividad prestacional. Granada: Adhara.
- Centro de Integración Social. (1975) Transeuntes, el contexto social de una marginación. Valencia: Cáritas Diocesana.
- Desdentado, A. Guerrero, J.L y otros. (1979). Descentralización de los servicios sociales. Madrid: Marsiega.
- Diaz Casanova, Máximo. (1985). El asociacionismo de los minusválidos entre organización y movimiento social. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.
- Garcés Ferrer, J. (1994). La Administración Pública del Bienestar Social. Valencia: Tirant lo Blanc.
- Generalitat de Catalunya (1984). Guia de serveis. Barcelona: L'autor. Departament de Sanitat i Seguretat Social.
- Generalitat de Catalunya (1987). Comissió Interdepartamental de Promoció a la Dona. Barcelona: l'autor. Departament de la Presidència.
- Generalitat de Catalunya. (1991). Disposicions generals de Serveis Socials. Barcelona: l'autor. Departament de Benestar Social.
- Duocastella y otros . (1981). Problemàtica de la tercera edat a Catalunya. Barcelona: Fundació Catalana.
- García, J. (1986). Modelos de Servicios Sociales y lucha contra la marginación. Documentación Social (64).
- García Herrero, Gustavo (1988). Centros de servicios sociales: conceptualización y desarrollo operativo. Madrid: Siglo XXI.
- García Herrero, Gustavo y otros. (1992) Los nuevos servicios sociales. Zaragoza: Certeza.
- Garrido Genovés, Vicente. (1987). Delincuencia Juvenil. Madrid: Alhambra.

- Generalitat de Catalunya. (1979). Principis inspiradors d'una política de serveis socials. Barcelona: l'autor.
- Generalitat de Catalunya. (1986). Curs de serveis socials d'atenció primària. Barcelona: l'autor.
- Generalitat de Catalunya. (1984). Mapa de Serveis Socials. Barcelona: l'autor. Departament de Sanitat i Seguretat Social.
- Guillén, María Antonia. (1988). Hacia la reinserción social del transeunte. Madrid: Cáritas Española.
- Iniesta, Alfonso. (1981). Los gitanos. Problemas socio-educativos. Madrid: Narcea.
- Kahn, A. J.- (1987). Los servicios sociales desde una perspectiva internacional. Madrid: Siglo XXI.
- Las Heras, P. y Cortajarena. E. (1985). Introducción al Bienestar Social. (4a. ed). Madrid: Siglo XXI.
- Las Heras, P. Y otros (1991). Primer Seminario Internacional de Servicios Sociales en la Administración Local. Madrid: FEMP.
- Las Heras, P.; Canales, J.M. y otros. (1985). Sociología y planificación de los servicios sociales. Madrid: Colegio Nacional de Doctores y Licenciados en Ciencias Políticas y Sociología.
- Lopez Hidalgo, Josefa. (1992). Los servicios Sociales. Madrid: Narcea.
- Ministerio de Asuntos Sociales. (1989). Servicios Sociales. Leyes Automáticas. Madrid: El ministerio.
- Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. (1994). Guía Laboral 1995. Madrid: el autor. Subdirección General de Información Administrativa.
- Montraveta, M.I y Vilà, A. (1987). La legislación autonómica de servicios sociales. Barcelona: Federación ECOM. Generalitat de Cataluña. Departament de Sanitat i Seguretat Social.
- Ordinas, T. y Thibeaut, M.P. (1987). Los servicios sociales comunitarios. Madrid: Consejo General de Colegios Oficiales de Diplomados en Trabajo Social y Asistentes Sociales.
- Pickett, J. y otros (1987). El maltratament dels infants: prevenció i atenció del problema. Barcelona: Portic.
- Ramirez de Mingo, Isabel. (1992). El Trabajo Social en los servicios de la salud mental. Madrid: EUDEMA.
- Renes, Victor. (1988). Los servicios sociales de atención primaria: en la perspectiva de la lucha contra la pobreza y la marginación. Madrid: Cáritas Española.
- Rubiol, Gloria. (1982). Los servicios sociales: organización y funcionamiento. Barcelona: Blume.

- Rubiol, Gloria. (1986). Los servicios sociales: organización y funcionamiento. Barcelona: Blume.
- Sanchez Caro, J. y Ramos, F. (1985). La vejez y sus mitos. Barcelona: Salvat.
- Sarasa Urdiola, Sebastián. (1993). El servicio de lo social. Madrid: Ministerio de Asuntos Sociales.
- Soriano, J.E. (1986). Ley Reguladora de las Bases del Régimen Local. Madrid: Tecnos.
- Titmuss, R. (1981). Política social. Barcelona: Ariel.
- Tizón, J.C. (1983). Salut Mental y Trabajo Social. Barcelona: Laia.
- Valls, Marina. (1991). Envelleixement i Serveis Socials. Barcelona: Portic.

RECENSIÓ DE DOS LLIBRES

L'alumne haurà de llegir els dos llibres següents:

- Bueno, Jose Ramon (1992). Los Servicios Sociales como sistemas de protección social. Valencia: Nau Llibres.

data d'entrega: primera setmana de febrer de 1996.

- Revista Documentación Social nº 79. Abril-Juny 1990. Madrid: Cáritas Española (título: Trabajo Social y Servicios Sociales).

data d'entrega: primera setmana de maig de 1996.

PARTS DEL TREBALL:

- Recensió (2 folis) i valoració personal (3 folis).
- Puntuació: 0,5 punts a sumar a la nota de cada parcial (una vegada el parcial estigui aprovat en examen).

RECENSIÓ VOLUNTÀRIA

L'alumne que ho desitgi, podrà llegir el següent llibre:

- Las Heras, Patrocinio y otros (1991). Primer Seminario Internacional de Servicios Sociales en la Administración Local. Madrid: FEMP. Federación Española de Municipios y Provincias.

data d'entrega: primera setmana de maig de 1996. Suma 0,5 punts al segón parcial.

ALUMNES QUE NO PODEN ASSISTIR-HI A CLASSE I HO COMUNIQUEN A LA PROFESSORA.

Lectura del següent llibre:

- Anònim. (1989). Treball Social. Conceptes i Eines Bàsiques. Barcelona: ICESB. Pàgines 171-335 i 437-446.

data d'entrega: primera setmana de maig de 1996.

ASSIGNATURA: SERVEIS SOCIALS II. CURS 1995-96

TREBALL EN GRUP A REALITZAR DURANT EL CURS.

EL.LABORACIÓ D'UN FITXER DE RECURSOS.

Els possibles temes a elegir són els següents:

- Atenció primària (zona urbana: Reus i Tarragona).
- Atenció primària (petits municipis).
- Delinqüència (infantil-juvenil i adults).
- Minusvàlids físics i sensorials.
- Minusvàlids psíquics: serveis d'oci i laborals.
- Minusvàlids psíquics: serveis educatius.
- Dona
- Drogodependències.
- Sanitat (hospitals, centres asistència primària ...)
- Tercera edat: centres de dia.
- Tercera edat: residències.
- Psiquiatria.
- Infància.
- Minories marginades (minories ètniques, transeünts ...)

Els grups a formar comptaran amb un màxim de 6 ó 7 persones. Els temes es repartiràn a classe, comptant amb la presència de la professora.

Data d'entrega: primera setmana d'abril de 1995.

Data d'exposició: segona i tercera setmana d'abril de 1996 (el treball serà exposat pel grup en hores de classe).

Puntuació: 0,5 punts a sumar a la nota final.

Aspectes a tindre en compte:

- Concertar cita per telèfon amb la institució.
- No anar més de dos persones per institució (excepte que us ho autoritzin).
- Al finalitzar el curs s'entregaràn totes les fitxes per a fotocopiar als alumnes.